

בש"פ 1988/17 - יוסף גנגינה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1988/17

כבוד השופט נ' סולברג
יוסף גנגינה

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה למתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד במ"ת 3415-04-15 מיום
12.2.2017 שניתנה על-ידי השופט א' יקואל

עו"ד אלי כהן; עו"ד גד זילברשלג

בשם המבקש:

עו"ד דנה אלון; עו"ד עדי שגב

בשם המשיבה:

החלטה

1. בקשת למתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד במ"ת 3415-04-15 מיום 12.2.2017 (השופט א' יקואל), בגדרה אושרה החלטת הממונה על הפיקוח האלקטרוני (להלן: הממונה) מיום 24.1.2017 להורות על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני שבו היה המבקש נתון.

רקע ועיקרי ההליכים המשפטיים

2. ביום 2.4.2015 הוגש נגד המבקש ושמונה אחרים כתב אישום בשבעה אישומים, בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 449(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק, בצירוף סעיף 29 לחוק; ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 לחוק, בצירוף סעיפים 29 ו-34 לחוק; סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 לחוק; איומים, לפי סעיף 192 לחוק; הדחה בחקירה, לפי סעיף 246(ב) לחוק; הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון); גרימת דיווח בלתי נכון לרשות להלבנת הון, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון; עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, בצירוף סעיף 29 לחוק; עיסוק כקבלן שירות ללא רישיון, לפי סעיפים 2(א), 10(א) ו-20(ב) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996; והתחמקות ממס במרמה, עורמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961. עובדות כתב האישום וההליכים השונים שננקטו בעניינו של המבקש, פורטו בהרחבה בהחלטה בבש"פ 7533/16 מדינת ישראל נ' גנגינה (23.11.2016). אציין אפוא בתמצית את עיקרי העובדות הצריכות לשם הכרעה בבקשה שלפני.

3. ביום 2.8.2015 הורה בית המשפט המחוזי מרכז-לוד על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ערר שהוגש על החלטה זו התקבל באופן חלקי, ובמסגרתו נקבע כי יש לבחון אפשרות לחלופת מעצר בתנאים מגבילים ובפיקוח הדוק. בית המשפט (המשנה לנשיאה, א' רובינשטיין) מצא לנכון להעיר למבקש כהאי לישנא: "ובמיוחד יוזהר העורר אזהרה חמורה שבחמורות שלא להעז להפר את התנאים, שכן משמע הדבר עלול להיות סורג ובריח" (בש"פ 5537/15 גנגינה נ' מדינת ישראל, פסקה כ"ג (27.8.2015)).

4. ביום 7.10.2015 הורה בית המשפט המחוזי מרכז-לוד על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, בתנאי 'מעצר בית', באיזוק אלקטרוני ובפיקוח, וכמו כן "נאסר על המשיב ליצור קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בפרשה, לרבות כל העדים בכתב התביעה, לא כולל אשתו". כחצי שנה לאחר מכן, נדחתה בקשת המבקש לעיון חוזר בתנאי מעצרו בפיקוח אלקטרוני, באופן שתשונה כתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני לביתו שבפתח תקווה. ערר שהוגש על החלטה זו נתקבל (השופט י' דנציגר), ובו הובהר כי "בהתחשב בהעתקת מקום המעצר בפיקוח אלקטרוני לפתח תקווה, כל הפרה של תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני תוביל למעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח" (בש"פ 4433/16 גנגינה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (7.6.2016)).

5. ביום 18.1.2017 נעצר המבקש בשל הפרת תנאי פיקוח המעצר, כפי שיפורט להלן, עד למתן החלטת הממונה בעניינו. ביום 23.1.2017, כחלק מההליך להפסקת הפיקוח האלקטרוני, נערך למבקש שימוע בו הכחיש את ביצוע המעשים המיוחסים לו, ובסימו המליצה עורכת השימוע לממונה להורות על הפסקת הפיקוח האלקטרוני. ביום המחרת נתקבלה החלטת הממונה לפיה קיים יסוד סביר להניח שהמבקש ביצע עבירה בתקופת הפיקוח, העולה כדי הפרה מהותית של תנאי הפיקוח (סעיפים 22ח(ב)(1) ו-22ח(ז)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים)). החלטת הממונה התבססה על מכתב מאת פרקליטות מחוז מרכז-לוד מיום 22.1.2017 בו צוין כי על יסוד חומר ראיות שנאסף נגד המבקש, בכוונת המדינה להגיש נגדו כתב אישום מתוקן המייחס לו ביצוע עבירות הדחה בחקירה והפרת הוראה חוקית, במהלך תקופת הפיקוח ובניגוד לתנאי המעצר. לאור האמור, החליטה הממונה להורות על הפסקת מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני.

6. ביום 26.1.2017 הוגשה בקשה לתיקון כתב האישום נגד המבקש, שבמסגרתה נוספו שני אישומים המפרטים את מעשי המבקש שבגינם הוחלט להורות על הפסקת מעצרו בפיקוח אלקטרוני. על-פי המפורט באישום השמיני, במהלך חודש דצמבר 2016, התקיימה פגישה בין המבקש לבין מאיר סממה (להלן: מאיר) ויצחק ארז. אחד מהם הוא מכר של

דודה של המתלוננת. במהלך הפגישה ציין המבקש עובדות מכתב האישום המקורי המיוחס לו, וזאת במטרה שמאיר יפעל כדי להניא את המתלוננת מלהעיד במשפט המתנהל נגדו, באמצעות דודה. ביום 30.12.2016 פגש מאיר את דודה של המתלוננת במקום עבודתו, ומסר לו כי "הם ביקשו כי [המתלוננת - נ' ס'] לא תגיע לעדות". כעבור מספר שעות התקשר מאיר לדודה של המתלוננת ושאל אם שוחח עם המתלוננת. בגין מעשים אלה יוחסו למבקש עבירות של הדחה בחקירה, לפי סעיף 246(ב) לחוק, וקשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק. על-פי המצוין באישום התשיעי, כחצי שנה עובר ליום 12.1.2017, ניצל המבקש 'חלון' באיזוק האלקטרוני שהותר לו, פגש את המתלוננת סמוך למקום עבודתה, וביקש לשוחח עמה. עוד צוין, כי המבקש בירר באמצעות חוקר פרטי את מספר הטלפון הנייד של המתלוננת, שלח לה מספר מסרונים וניהל עמה שיחות טלפון ב"ענייני חולין". בגין מעשים אלה יוחסה למבקש עבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק.

7. בעקבות החלטת הממונה התקיים דיון לפני בית המשפט המחוזי וביום 12.2.2017 ניתנה החלטת בית המשפט נושא בקשת רשות ערעור זו, המאשרת את החלטת הממונה (סעיף 22ח(ג)(1) לחוק המעצרים). בית המשפט המחוזי נדרש לטענות הצדדים, וקבע כי החלטת הממונה סבירה, ההפרות המיוחסות למבקש מהותיות, מצדיקות את הפסקת המעצר האלקטרוני לאלתר, וכי "המשיב ניצל את האמון שניתן בו לצורך יצירת קשר עם העדה, בניגוד מוחלט ומובהק לשורה של החלטות שיפוטיות שניתנו בעניינו, באופן המקשה לייחס לו את מידת האמון הנדרשת לשם השבתו לאותם תנאי המעצר שהפר במו ידיו".

על החלטה זו נסובה הבקשה שלפני, אשר הוגשה מכוח סעיף 22ח(ד) לחוק המעצרים.

עיקרי טענות הצדדים בבקשה

8. לטענת המבקש, החלטת הממונה והחלטת בית המשפט המחוזי הסתמכו על חומר, ובכלל זה המכתב מאת הפרקליטות, אשר אין בכוחו לבסס את המסד הראייתי הנדרש להחלטת הממונה, לפיה המבקש ביצע עבירה בתקופת הפיקוח.

9. המדינה מתנגדת לבקשה וסומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי. לטענתה, רשאי הממונה להתבסס בהחלטתו להורות על הפסקת הפיקוח האלקטרוני על ראיות מנהליות בלבד, וכי בחינת ההחלטה על-ידי הערכאה השיפוטית היא בחינה מנהלית, בה נדרש בית המשפט לבחון את סבירות ההחלטה. לגופו של עניין, טוענת המדינה כי גם אם נפל פגם בהחלטת הממונה, הרי שזה נרפא שעה שהמבקש הודה כי יצר קשר עם המתלוננת, וכן בעקבות הגשת כתב אישום המתוקן נגדו, כפי שפורט במכתב מאת הפרקליטות, ולו יש משקל ראייתי מספק על מנת להורות על הפסקת הפיקוח האלקטרוני.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה, בנספחיה, בתגובת המדינה, ונתתי דעתי על נימוקיהן, ולאחר שמיעת הטיעון בעל-פה אתמול, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה של הבקשה להידחות.

11. ביום 16.6.2015 נכנס לתוקפו חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה),

התשע"ד-2014, אשר נוסף כסימן ג'1 לחוק המעצרים. במסגרת התיקון, אימץ המחוקק מודל משולב לבחינת הפסקת הפיקוח האלקטרוני, המעגן את סמכותו של הממונה להורות על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני אם "היה לממונה יסוד סביר להניח כי מפוקח הפר את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני [...] או כי הפר הפרה מהותית של תנאי הפיקוח...". (סעיף 22(ב)(1) לחוק המעצרים). בין המעשים העולים כדי 'הפרה מהותית של תנאי הפיקוח' מצוין מעשה של "ביצוע עבירה בתקופת הפיקוח" (סעיף 22(ז)(2) לחוק המעצרים). החלטת הממונה תינתן לאחר שנערך שימוע כדין לעצור, לרבות יידוע העצור בדבר זכותו לייצוג על-ידי עורך דין (ראו והשוו: עת"ם (מחוזי י-ם) 61091-08-16 וויזמן נ' מפקד מחוז מרכז, שירות בתי הסוהר, פסקאות 6-8 לפסק דינו של השופט ד' מניץ והאסמכתאות שם (12.9.2016)). במסגרת החלטת הממונה יש לשקול "את חומרת העבירה שבה מואשם המפוקח ואת נסיבותיה, את מהות ההפרה ואת נסיבותיה, וכן נסיבות נוספות הנוגעות לעניין, ובכלל זה את היותו של המפוקח קטין" (סעיף 22(ב)(2) לחוק המעצרים). רף ההוכחה הנדרש לצורך החלטת הממונה הוא בהתאם לרף הנדרש להחלטותיו של גוף מנהלי מעין-שיפוטי, ולא רף ההוכחה הנדרש בפלילים. היינו, החלטת הממונה יכולה להתבסס על ראיות מנהליות המקימות יסוד סביר למסקנה בדבר הפרת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור, והוסיף כי על רף ההוכחה להלום גם את הפגיעה שתיגרם לעצור כתוצאה מההחלטה. החלטת הממונה מובאת לפני בית המשפט אשר נדרש להעביר את החלטת הממונה תחת שבט ביקורתו. בית המשפט יקיים דיון במעמד הצדדים, כאשר העצור יהיה מיוצג על-ידי עורך דין בהליך זה, בכפוף לחריגים (סעיף 22(ג)(1) וסעיפים 21(ב), 21(ג) לחוק המעצרים). על החלטת בית המשפט ניתן להגיש בקשה למתן רשות ערעור.

12. בקשת רשות ערעור על החלטת הממונה דומה אפוא לבקשה ב'גלגול שלישי' (בש"פ 199/16 מאיוסט נ' מדינת ישראל (14.1.2016); ראו גם: רע"ב 425/09 פריניאן נ' פרקליטות המדינה, פסק דינו של השופט (כתוארו דאז) א' גרוניס (11.3.2009)). זאת, משום שהחלטת הממונה, שלה כשירות של שופטת שלום (סעיף 22(א) לחוק המעצרים), היא החלטה מנהלית מעין-שיפוטית, המובאת באופן אוטומטי לביקורת שיפוטית לפני בית המשפט (דברי ההסבר להצעת חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, ה"ח הממשלה, 296, 307-308 (להלן: הצעת החוק)). בנוסף, החלטת בית המשפט "אינה משנה את מעמדו המשפטי של העצור, אלא רק את מקום המעצר שנקבע לו", שכן בית המשפט כבר הכריע בעבר כי התקיימו התנאים להורות על מעצרו של הנאשם לפי סעיף 21 לחוק המעצרים, וכי לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה לפי סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים (הצעת החוק, 306-307; רון שפירא "חוק הפיקוח האלקטרוני - הערות והארות" הסינוור 4, 217, 4, 8-6 (2015)).

13. כלל נקוט בידינו כי בקשת למתן רשות ערעור תינתן במקרים חריגים בלבד, שבהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית, ציבורית או אחרת, החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או כאשר מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות המצדיקות זאת. גם לאחר שבחנתי את טענות המבקש כדרך בית הלל, שוכנעתי כי הבקשה שלפני אינה מגלה עילה המצדיקה מתן רשות ערעור.

14. החלטת הממונה התבססה כאמור על מכתב מאת הפרקליטות, לפיו בכוונת הפרקליטות להגיש בקשה לתיקון כתב האישום נגד המבקש ולייחס לו ביצוע של עבירות שביצע במהלך מעצרו בפיקוח אלקטרוני, וכי חומר הראיות שנאסף מבסס את החשדות לביצוע העבירות הללו. אין די אמנם במכתב שכזה מאת הפרקליטות, כדי לשמש תשתית ראייתית כנדרש לצורך החלטת הממונה להורות על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני. ברם, אין מחלוקת עובדתית על כך שהמבקש יצר קשר עם המתלוננת, וזאת אף לאחר שהוזהר שב והוזהר על-ידי הערכאות השונות לבל יפר את תנאי מעצרו. תיקון כתב האישום כדרך שנעשה, נזקף לחובתו של המבקש במידה ידועה (ראו והשוו: רע"ב 426/13 חווא נ')

שב"ס, פסקאות 15-16 (12.3.2006)). בדין קבע אפוא בית המשפט המחוזי שהמבקש הפר את האמון שנתן בו בית המשפט ואת תנאי מעצרו באופן העולה כדי הפרה מהותית, באופן המצדיק את החזרתו של המבקש למעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו מאחורי סורג ובריח.

15. אשר על כן, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית.

ניתנה היום, כ"ט באדר התשע"ז (27.3.2017).

ש ו פ ט
